

خاطرات شفاهی ۶۵ راوی از شهید باقری، کتاب شد

زندگی نامه شهید حسن باقری با عنوان «ملاقات در فکه» به کوشش سعید علامیان منتشر شد.

به گزارش ایسکانیوز از حوزه هنری، کتاب ملاقات در فکه شامل زندگی نامه شهید حسن باقری به کوشش سعید علامیان منتشر شد.

علامیان درباره چگونگی نگارش و روش کارش در این اثر می نویسد: تابستان ۱۳۸۶ مؤسسه شهید حسن باقری از نگارنده دعوت کرد تا پژوهش در زندگی و تدوین مجموعه خاطرات حسن باقری را به عهده بگیرم. این کار تا اوایل سال ۱۳۹۴ ادامه داشت.

سردار فتح الله جعفری، رئیس مؤسسه، در ابتدای کار، نوار مصاحبه هایی را که در سال های ۱۳۶۲، ۱۳۷۵ و ۱۳۸۳ با خانواده، دوستان، همکاران روزنامه و فرماندهان انجام شده بود در اختیارم گذاشت. در این سال ها توفیق داشتم با ۴۵ راوی، که اغلب از فرماندهان عالی مقام سپاه و ارتش بودند، گفت و گو کنم. خاطرات حدود همین تعداد مصاحبه هم توسط دستیار طرح، سرکار خانم مریم نوری، به انجام رسید. همچنین اسناد بی شماری از نوشته های حسن باقری، شامل یادداشت ها، نامه ها و گزارش های روزنامه جنگ را مطالعه کردم. در نهایت، خاطرات شفاهی ۱۷۰ راوی و اسناد مرتبط، به تألیف سه جلد کتاب مجموعه خاطرات حسن باقری در دو هزار صفحه انجامید.

در این سال ها، هرچه بیشتر حسن باقری را می شناختم، بیشتر به گمنامی او، به خصوص در بین جوان ها، افسوس می خوردم. با خود می گفتم ای کاش همان قدر که فرماندهان و رزمنده های دوران جنگ او را درک کرده بودند، نسل های بعد هم با او آشنا می شدند؛ چون حس می کردم حسن باقری تنها متعلق به دوره خودش نبوده و روش زندگی و توانایی های او می تواند الهام بخش جوان هایی باشد که راه های موفقیت و پیشرفت را جست و جو می کنند.

سرانجام آرزویی که در پس ذهنم جا خوش کرده بود، کم کم میل به تحقق پیدا کرد و تبدیل به تصمیم شد.

در کتاب حاضر از خاطرات شفاهی ۶۵ راوی بهره گرفته شده است. در بین راویان، خاطراتی از شهیدان محمدابراهیم همت، مهدی زین الدین، شهید مهدی باقری و شهید حمید معینیان در سال ۱۳۶۲، توسط تبلیغات قرارگاه کربلا، گفت و گو با شهید صیاد شیرازی در سال ۱۳۷۵ و مصاحبه با شهید داوود کریمی در سال ۱۳۸۳، دو ماه پیش از شهادتش، در مؤسسه شهید باقری توسط سردار فتح الله جعفری انجام شده است. این مصاحبه ها، همچنین گفت و گو هایی با شهید حسن باقری از نوارها پیاده، تنظیم و به طور کامل در سه جلد کتاب مجموعه خاطرات حسن باقری آمده که بخش هایی از آن را در این کتاب آورده ام.

در مقدمه تقریباً مفصلاً که در این کتاب آمده، نویسنده به نقش و تأثیر شهید باقری در جنگ تحمیلی پرداخته و می نویسد: صبح روز یکشنبه نهم بهمن ماه ۱۳۶۱، گروهی از فرماندهان جنگ به ملاقات امام خمینی (ره) رفته بودند که خبر مهمی به جماران رسید: حسن باقری شهید شد!

آن روز، روز تلخی برای فرماندهان بود.

محسن رضایی گفت: انگار انفجاری در مغزم شکل گرفت. او با نگرانی از آینده جنگ گفت: احساس کردم یکی از بازوهایم را از دست دادم؛ حالا چطور می‌خواهیم جنگ را ادامه دهیم؟ شهید مهدی زین‌الدین گفت: خبر مثل کوهی روی سرمان خراب شد.

ادامه جنگ زیر سؤال بود، که حالا دیگر حسن نداریم، فرمانده قرارگاه کربلا نداریم، چطور می‌خواهیم جنگ را ادامه دهیم؟ حاج قاسم سلیمانی گفت: در طول جنگ هیچ روزی برای بچه‌های جبهه به اندازه شهادت حسن باقری سنگین نبود؛ شهادت او برای جنگ ضایعه‌ای بود که تا پایان جنگ جبران نشد.

غلامحسین افشردی، مشهور به حسن باقری، نخستین روز مهرماه ۱۳۵۹، با آغاز جنگ، وارد خوزستان شد و ۲۸ ماه عمر خود را در میدان‌های جنگ گذراند. او در این مدت نه چندان طولانی، به جایگاهی رسید که اطلاعات، طراحی و نیز اجرای عملیات‌های کوچک و بزرگ به او متکی شد.

... حسن باقری هنگام شهادت، در سن بیست و هفت سالگی، جانشین نیروی زمینی سپاه و در ردیف فرماندهان رده اول جنگ بود. او پس از دو ماه حضور در جنگ، در سن ۲۴ سالگی، چنان شهرتی پیدا کرده بود که نماینده امام(ره) در شورای عالی دفاع، اعضای عالی‌رتبه آن شورا و مقام‌های بلندپایه نظامی به او به دیده کسی نگاه می‌کردند که آگاه به دقیق‌ترین اطلاعات است و می‌تواند راهکار ارائه دهد.

ملاقات در فکه از خاطرات دوران کودکی شهید باقری آغاز شده و بعد از آن به پیروزی انقلاب و در نهایت به حضور حسن باقری به عنوان یکی از اصلی‌ترین و تأثیرگذارترین فرماندهان جنگ در جبهه‌های جنگ می‌پردازد. از بخش‌های خواندنی این کتاب، تلاش نویسنده برای نشان دادن یکی از وجوه کمتر شناخته‌شده باقری است. او چند سال به عنوان خبرنگار فعالیت کرده که حاصل آن، انتشار یادداشت‌ها و گزارش‌های متعدد از حوادث مهم انقلاب مانند حمله آمریکا به طبرستان بود.

نویسنده به فراخور زمان، تلاش کرده تا بخشی از این گزارش‌ها و یادداشت‌ها را ارائه دهد.